

Annette Hoolsema
(schelpen en zeester)

Dinie Boogaart
(meisje met vlieger)

Geke Hoogstins
(koe)

Henk Helmantel
(tafel en kom)

Pieter Pander
(zwevend veulen)

Erik van Ommen
(lucht en zwaluwen)

25 kunstenaars en 1 kunstwerk, hoe gaat dat in z'n werk?

Henk Helmantel en 24 andere kunstenaars staken de koppen – in dit geval penselen – bij elkaar en maakten samen een drieluik. Maar of dat voor herhaling vatbaar is? „Het is de eerste en waarschijnlijk ook de laatste keer.”

VEERLE CROONEN EN
GÉANNE BEIMERS

Samenwerken aan een kunstwerk gebeurt niet vaak. Het vergt opofferingen. En veel kunstenaars vinden het juist maar al te prettig om in hun eentje in een atelier te werken. Maar zo nu en dan is er een uitzondering op die regel. Dan werken twee of drie personen samen aan een werk.

In Tolbert is nóg groter uitgepakt. Maar liefst 25 schilders werkten samen aan één schilderij om het jubileum van uitgever Art Revisited te vieren. Het schilderij krijgt de naam *Ode aan de Kunstenaar*.

„Dat zoveel verschillende kunstenaars samenwerken is bij mijn weten de afgelopen 100 jaar niet gebeurd”, zegt Ton Dubbeldam (66). Het idee ontstond tijdens een jubileumfeest van de uitgeverij die kaarten en boeken met kunstwerken afdrukt. Dubbeldam: „Een aantal kunstenaars richtte het bedrijf 41 jaar geleden op. Het begon met een wit emaille kommetje, dat iedereen op z'n eigen manier schilderde en in een boekje resulteerde.”

Met de uitgeverij werkte Dubbeldam het plan uit. De witte kom is het middelpunt van het werk, daarom hebben verschillende schilders hun stempel gedrukt. In hun eigen stijl. Eigenlijk is het dus een soort grote zoekplaat: vind de juiste schilder bij de afbeeldingen. Dubbeldam zette de puntjes op de i en smeedde alles tot één geheel. „Het is niet realistisch, maar wel samenhangend. Iedere schilder kreeg de vrijheid, je

moet het proces vertrouwen.”

De gigantische zoekplaat – het schilderij is zo'n 3 meter lang – is te bewonderen in Roesd in Tolbert. Hieronder een greep uit de noorderlingen die hun 'kleur' hebben aangebracht op het doek:

HENK HELMANTEL (79) UIT WESTEREMDEN: TAFEL MET KOM

Henk Helmantel (79) werkte als een van de eersten aan het doek. Aan hem de taak om een tafel met kom te schilderen, typerend voor zijn realistische stijl. Zijn oeuvre bestaat uit stillevens, vooral interieurs van kloosters en kerken. Helmantel: „Ik ben nogal gesteld op eenvoudige dingen en functionaliteit.”

„Het was ook wel gezellig, je praat met anderen over welke richting het werk op moet gaan”, zegt Helmantel. Dubbeldam ziet het tafereel nog goed voor zich: „Helmantel zat op een stoel en werkte heel precies aan de tafel. Tegelijkertijd schilderde Jan van Loon daarboven met een grove kwast aan de lucht.”

Maar of er een vervolg komt in teamverband? „Het was de eerste keer en misschien ook wel de laatste keer. Ik ben niet zo van de gezamenlijke projecten.”

ANNETTE HOOLSEMA (27) UIT GRONINGEN: SCHELPEEN EN ZEESTER

„Toen ik aan de slag mocht was het schilderij al ver ontwikkeld, dus ik wilde het aanvullen met iets in dezelfde sfeer”, zegt Annette Hoolse-

‘Iedere schilder kreeg de vrijheid. Je moet het proces vertrouwen’

ma (27). De Groningse kunstenaar is het liefst op het strand en nam schelpen mee om na te schilderen. „Het kriebelt om dat vaker te doen.”

Ze was niet de enige. Keimpe van der Kooi nam zonnebloemen mee, herinnert ze zich. „En wat had hij die snel op het doek staan.”

De benjamin kijkt op naar de grote namen waartussen ze staat en vond het leerzaam. „Je hoeft je niet te veel vast te houden aan de werkelijkheid.”

DINIE BOOGAART (61) UIT NIJEGA: MEISJE EN VliegER

„Ik ben later ingestapt, dus het was wel wat puzzelen”, zegt Dinie Boogaart (61). „Op het doek stond al een landschap met van alles en nog wat. Ik vond het wel wat kleurloos.” Boogaart staat bekend om schilderijen van mensen op het strand. Toen haar ogen op het doek vielen en ze het strand zag, wist Boogaart het: een meisje met een vlieger. Een

kleurrijke vlieger.

Het was de eerste keer dat Boogaart samenwerkte met andere kunstenaars. Ze verruilde haar vertrouwde atelier op zolder voor de studio van Art Revisited in Tolbert. Maar tegelijkertijd werken met collega's zat er niet in. Andere plannen. Teleurgesteld? „Nee, dan kan ik me beter concentreren. Ik ga er geen gewoonte van maken.”

GEKE HOOGSTINS (67) UIT EEXT: KOE OP DE VOORGROND

„Eerst wist ik nog niet zeker of ik mee wilde doen”, bekent Geke Hoogstins (67). Maar ze kreeg er zin in toen ze de eerste kunstenaars aan het werk zag. „Op het jubileumfeest heb ik de eerste schets met krijgt gemaakt”, zegt ze lachend.

Ze koos voor een koe. Daar heeft de koeienschilder veel ervaring mee. „Ik vind 'm een beetje te prominent, maar omdat er nog maar weinig op het doek stond was het een beetje zoeken.”

Met plezier heeft ze er een aantal middagen aan gewerkt. „Ik vind het resultaat hartstikke leuk, het is bijna bizar geworden. Maar voor mijn gevoel is mijn stukje nog niet af. Als ik het schilderij weer zie, zou ik het liefst weer even bezig gaan.”

PIETER PANDER (61) UIT FRANEKER: ZWEEVEND VEULEN

„Het was de eerste keer dat ik betrokken ben geweest bij het maken van een schilderij met zo'n grote

groep”, zegt Pieter Pander (61). Hij vond het uitdagend. „Ik heb geprobeerd om verbinding te brengen door een beetje over een stukje van iemand anders heen te schilderen. Daar moet je niet bang voor zijn, als je samen wat maakt.”

De Fries noemt het zwevende veulen 'maar een kleine bijdrage'. In een middagje was het klaar. Hij staat bekend om zijn portretten van mens en dier met een vervreemdend element.

Het eindproduct valt hem niet tegen. „Het is een rommelig geheel geworden, maar dat is te verwachten als je met weinig richtlijnen aan de slag gaat.”

ERIK VAN OMMEN (67) UIT VRIES: ZWALUWEN, STUKJE GROEN EN DE LUCHT

„De zwaluw is mijn lievelingsvogel, die heb ik al heel vaak geschilderd”, zegt Erik van Ommen (67). „Die komt in het voorjaar uit Afrika, heeft een prachtige kleur en maakt zo'n mooi geluid. Ik heb er toevallig van de week een paar gezien.”

De Drent had al eerder met een groep kunstenaars aan één schilderij gewerkt, maar nog niet met zo veel anderen. Maar hij zou het zo nog eens doen.

En hoewel hij als een van de eersten aan de slag mocht, pakte hij het niet groots aan. „Er stond nog niet veel op het doek, dus ik wilde niet te veel schilderen. Er moest nog genoeg ruimte overblijven voor de andere kunstenaars.”